

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

BIS - NOTA VOOR DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen;

Tweede principiële goedkeuring.

1. SITUERING

Op 28 oktober 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de radio-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, hierna mediadecreet (VR 2016 2810 DOC.1190/1). Dit decreet werd ondertussen goedgekeurd in het Vlaams Parlement en bekrachtigd en uitgevaardigd door de Vlaamse Regering op 23 december 2016. Het decreet werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 februari 2017, waardoor het inmiddels is in werking getreden.

Via een ontwerp van besluit dat een eerste maal principiële goedkeuring werd op de Vlaamse Regering van 23 december 2016 (VR 2016 2312 DOC.1502-1BIS) werd uitvoering gegeven aan de bepalingen van dat decreet door middel van de opstelling van een frequentieplan onder de titel ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen. Het ontwerpbesluit bepaalt dat er naast de bestaande twee landelijke radio-omroepen en vijf regionale

radio-omroeporganisaties (die de facto vandaag op basis van een samenwerking tussen allen, van rechtswege te beschouwen zijn als een landelijke radio-omroeporganisatie) er 4 netwerkradio-omroepen en 131 lokale radio-omroepen kunnen worden erkend. Voor de netwerkradio- en lokale radio-omroeporganisaties werden specifieke frequentiepakketten samengesteld.

Via voorliggende nota wordt – in uitvoering van de principiële goedkeuring en na het advies van de sectorraad Media van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media en het verslag van het Departement Cultuur, Jeugd en Media – dit besluit een tweede maal voorgelegd ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering.

1. a. Advies van de sectorraad Media

Op 4 januari 2017 werd de sectorraad Media van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (hierna SARC) om advies gevraagd bij voorliggend besluit. De sectorraad Media besprak het ontwerp van besluit op zijn vergadering van 18 januari 2017 en bracht op 31 januari haar advies uit.

In een eerste punt van het advies stelt de SARC dat dit besluit in de lijn ligt van wat reeds eerder werd beschreven in de conceptnota en het decreet, documenten waarover de SARC al eerder zijn akkoord gaf.

In een tweede punt stelt de SARC enkele vragen bij de uitwerking van de frequentieplannen.

- In een inleidend punt vraagt de SARC enerzijds zich af dat het nog moet blijken of de voorziene dekkingsgraden voor netwerkradio-omroeporganisaties voldoende zullen zijn om adverteerders aan te trekken en luisteraars te bedienen, anderzijds of de schaalvergroting van de lokale radio's voldoende zal zijn om de leefbaarheid te garanderen, met de bedenking daarbij dat leefbaarheid slaat op 'een aantoonbare publieke waarde dan wel/alsook een rendabele economische activiteit'.

Dit is een bedenking die ook gegeven wordt in het advies van de SARC van 31 januari 2017 op het besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep (het zogenaamde procedurebesluit), een besluit dat via een aparte nota voorgelegd wordt aan de Vlaamse Regering. Verwezen wordt dan ook naar dat specifiek dossier en het antwoord op de suggestie van de SARC in dat dossier, waarbij ingegaan wordt op de vraag van de SARC en het desbetreffende besluit werd aangepast.

- In een eerste kanttekening bij de voorwaarden 'aantoonbare publieke waarde dan wel/alsook een rendabele economische activiteit met als titel "gebrek aan socio-economische analyse"' stelt de SARC vast dat de frequentiepakketten zijn samengesteld op basis van technische haalbaarheid en beschikbaarheid, maar stelt de SARC eveneens vast dat een kans is gemist om een grondige socio-economische analyse te maken bij het indelen van pakketten, zoals pendelgedrag en winkelgedrag in correlatie met radioreclame of afstemmen van lokale radio op andere socio-culturele parameters. Hoewel de SARC begrijpt dat deze oefening tijd kost, hoopt ze toch dat enkele bijstellingen nog kunnen gebeuren.

Gelet op het verstrijken van de erkenningen voor de lokale radio-omroeporganisaties op 31/12/2017, ontbrak de tijdspanne voor een gedetailleerde socio-economische studie bij de samenstelling van de pakketten, maar dan nog kwam dit in de weegschaal te liggen met de technische beperkingen en analyses die bij het opstellen van frequentieplannen primordiaal zijn.

- In een tweede kanttekening onder de titel “schaalvergroting lokale radio’s beperkt” stelt de SARC dat er geen 131 economisch leefbare lokale radio-omroeporganisaties zullen kunnen bestaan. De SARC vraagt zich dan ook af of verzorgingsgebieden van 15 à 20 km rond een economisch centrum niet beter waren geweest en vraagt de frequentiepakketten aanzienlijk te verminderen in de filosofie dat enerzijds voldoende zendbereik noodzakelijk is voor de economische leefbaarheid en anderzijds waar dit niet kan, gekozen wordt voor projecten met maatschappelijke meerwaarde, desgevallend met financiering vanuit niet-commerciële middelen voor jeugd- en cultuurwerking.

In antwoord hierop kan gesteld worden dat – in lijn met de visie die voortbouwt op de conceptnota – het uitbreiden van de frequentiepakketten tot meer dan drie frequenties de facto tot gevolg heeft dat er nieuwe kleinere ketenradio’s zouden ontstaan. Bovendien gaat dit ook voorbij aan de mogelijkheid van een lokale radio-omroeporganisatie om twee frequentiepakketten (met maximaal drie frequenties per pakket) te verwerven (weliswaar via twee onderscheiden omroepprogramma’s). Wat de maatschappelijke meerwaarde betreft via bijvoorbeeld gemeenschaps- of studentenradio’s belet het besluit niet (en het decreet evenmin) dat dergelijke initiatieven perfect hun kans kunnen wagen in een erkenningsronde, noch dat deze initiatieven gefinancierd worden op een andere manier dan via reclame. Het volstaat daartoe de nodige verduidelijkingen te geven via het financiële plan als onderdeel van de aanvullende kwalificatiecriteria.

- In een derde punt van het advies vraagt de SARC dat de technische wijzigingen die doorgevoerd werden in vermogen en directiviteit van de frequenties van de landelijke en regionale radio-omroeporganisaties geen negatieve effecten zouden hebben op de beluisterbaarheid van de lokale radio-omroeporganisaties. In antwoord hierop kan gemeld worden dat deze wijzigingen het gevolg zijn van aanvragen van die omroeporganisaties waarbij rekening gehouden werd met de technische inpasbaarheid ervan en bijgevolg ook de compatibiliteit met (het vermogen en de directiviteit van) de lokale radio-omroeporganisaties.

1. b. Verslag van de raadpleging over het frequentieplan door het Departement Cultuur, Jeugd en Media

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 organiseerde het Departement Cultuur, Jeugd en Media een raadpleging over het voorliggend ontwerp van besluit. Deze raadpleging vond plaats tussen 27 december 2016 en 27 januari 2017. Het verslag van de raadpleging wordt als bijlage bij dit document gevoegd.

Het departement ontving een 60-tal e-mails met bedenkingen over dit besluit of over zaken die met dit besluit verband houden.

De details van de input van de indieners worden behandeld als bijlage bij deze nota (zie bijlage). Eveneens in de bijlage aan deze nota wordt ook repliek gegeven op de desbetreffende vragen. Bij het opmaken van deze repliek wordt uitgegaan van een aantal premisses die gebruikt werden bij de opmaak van het frequentieplan en waarvan niet kan worden afgeweken. Deze premissen volgen uit:

- (i) de Conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' goed (VR 2016 1305 DOC.0476-1);
- (ii) het definitief goedgekeurde decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de radio-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (VR 2016 2810 DOC.1190/1);
- (iii) de nota aan de Vlaamse Regering met de eerste principiële goedkeuring van dit besluit (VR 2016 2312 DOC.1502-1BIS).

De premisses zijn:

- inzake de samenstelling van de frequentiepakketten voor de landelijke radio-omroeporganisaties en de regionale radio-omroeporganisaties:
  - o de Conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' beschreef de piste om de erkenningen van de landelijke radio-omroeporganisaties en de regionale omroeporganisaties (wiens samenwerkingsverband van hen een landelijke radio-omroeporganisatie van rechtswege maakt) beperkt te verlengen. Deze piste werd verankerd in het gewijzigde mediadecreet, meer bepaald het artikel 242. Bijgevolg blijven de toegekende frequentiepakketten wat ze waren (behoudens actualisatie) en kunnen deze frequenties niet herbestemd worden tot frequenties voor netwerkradio-omroeporganisaties of frequenties voor lokale radio-omroeporganisaties.
- inzake de samenstelling van de frequentiepakketten voornetwerkradio-omroeporganisaties:
  - o de pakketten zijn samengesteld met het oog op een zo ruim mogelijke dekking en een zo optimaal mogelijk bereik in heel Vlaanderen (stedelijke regio's) rekening houdend met voldoende beschikbaarheid van frequenties voor de categorie lokale radio-omroeporganisaties;
  - o frequenties die werden gebruikt zijn afkomstig van de 294 frequenties uit het Vlaams frequentieplan van 1 september 2006 die beschikbaar zijn voor particuliere radio, met geactualiseerde gegevens, en met uitzondering van de frequenties voor de landelijke en regionale netwerkorganisaties;
  - o voor de opbouw van de pakketten werd beroep gedaan op de technische beschikbaarheid in het Vlaams frequentieplan van (een of meerdere) frequenties met vermogen groter dan 100 Watt in de centrumsteden, in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en in een beperkt aantal andere steden (of hun onmiddellijke omgeving). Niet in alle samengestelde frequentiepakketten kunnen vermogens groter dan 100 Watt worden gebruikt omdat ze niet beschikbaar zijn in het Vlaams frequentieplan;
  - o er werd geopteerd voor 4 pakketten voor netwerkradio's en hierdoor blijven er nog voldoende frequenties beschikbaar voor gebruik in pakketten voor lokale radio's;
- inzake de samenstelling van de frequentiepakketten voor lokale radio-omroeporganisaties:

- het gebruik van hoofdzakelijk 100 Watt-frequenties uit het Vlaams frequentieplan van 1 september 2006 gepland voor lokale radio-omroepen, met geactualiseerde gegevens;
- frequenties gelegen in naburige gebieden werden in een pakket (met een maximum van drie frequenties per pakket) ondergebracht, afhankelijk van de technische mogelijkheden of beschikbaarheden;
- een beperkt aantal pakketten bevat frequenties met een vermogen groter dan 100 Watt omdat deze daar technisch beschikbaar zijn;
- met de samenstelling van de frequentiepakketten voor de lokale radio's werd het beoogde bereik vergroot met als gevolg potentieel een ruimer bereik, meer luisteraars en dito reclame-inkomsten. Hierdoor wordt voldaan aan het door de Vlaamse Regering beoogde schaalvergroting voor de lokale radio's (met inachtnaam van het lokale karakter van deze categorie radio's). Schaalvergroting kan ook zorgen voor een beter zendcomfort.

Naast deze premisses is er, na de raadpleging, bij het samenstellen van de frequentiepakketten voor de lokale radio's rekening gehouden met het gegeven dat er voor de 13 centrumsteden minstens twee frequentiepakketten, die de centrumstad kunnen bedienen, worden opgenomen in het frequentieplan.

Deze frequentiepakketten bestaan al dan niet uit een alleenstaande frequentie dan wel uit een groepering van frequenties.

De diversiteit van omroepprogramma's tussen de lokale radio's in die centrumsteden in relatie tot de netwerkradio's bereikt hierdoor in een beter evenwicht..

Conform bovenstaande uitgangspunten is er in principe behoud van de frequenties die voorkomen in het Vlaams frequentieplan van 1 september 2006, met geactualiseerde gegevens om een evenwicht te hebben tussen landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen. Het evenwicht lokale radio's/netwerkradio's dient te blijven behouden. Gevolgen zijn o.m.:

- op vragen naar schrappingen van frequenties, het permanent inzetten van tijdelijke frequenties of het inzetten van nieuwe frequenties t.o.v. het Vlaams frequentieplan van 2006 kan niet worden ingegaan;
- op vragen naar wijzigingen van locaties (verhuizingen) evenmin (hier moet o.m. de inpasbaarheid worden onderzocht in het Vlaams frequentieplan, de frequentieplannen van de andere Gemeenschappen en de buitenlandse frequentieplannen en is mogelijk coördinatie nodig welke volgens het akkoord van Genève 1984 drie à vier maanden duurt, zonder garantie op succes).

1. c. Eigenlijke aanpassingen aan het besluit

Ten gevolge van het advies van de SARC en de bevindingen uit de raadpleging worden aldus volgende frequentiepakketten aangepast.

- Netwerkradio-omroeporganisaties, frequentiepakket netwerkradio-omroeporganisatie 3: de frequentie Sint-Niklaas 106.8 MHz wordt hierin vervangen door de frequentie Sint-Gillis-Waas 105.3 MHz (uit frequentiepakket 121 voor lokale radio);
- Netwerkradio-omroeporganisaties, frequentiepakket netwerkradio-omroeporganisatie 4: de frequentie Roeselare 106.3 MHz wordt verwijderd uit het frequentiepakket en opgenomen in frequentiepakket 131 voor lokale radio's

- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 4 (Aalter 105.0 MHz) wordt uitgebreid met Tielt 105.8 MHz (frequentiepakket 126);
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 12 (Antwerpen 106.7 MHz en Schoten 106.3 MHz) en frequentiepakket 13 (Antwerpen 107.0 MHz en Brasschaat 105.6 MHz) worden herschikt naar de volgende drie pakketten:
  1. Brasschaat 105.6 MHz en Schoten 106.3 MHz;
  2. Antwerpen 106.7 MHz;
  3. Antwerpen 107.0 MHz.
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 14 (Antwerpen 107.3 MHz en Kapellen 105.9 MHz) wordt uitgebreid met Brasschaat 105.2 MHz (frequentiepakket 38);
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 18 (Asse 106.4 MHz en Dilbeek 105.9 MHz) wordt uitgebreid met Gooik 103.9 MHz (frequentiepakket 75);
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 28 (Berlaar 107.1 MHz en Heist op-den-Berg 106.8 MHz) wordt uitgebreid met Begijnendijk 107.6 MHz (frequentiepakket 26);
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 37 (Brakel 105.6 MHz en Lierde 106.9 MHz), frequentiepakket 73 (Geraardsbergen 104.9 MHz en Ninove 106.6 MHz), frequentiepakket 87 (Herzele 106.5 MHz en Ninove 106.2 MHz), frequentiepakket 122 (Sint-Lievens-Houtem 105.4 MHz en Zottegem 105.2 MHz) en frequentiepakket 123 (Zottegem 107.6 MHz en Sint-Lievens-Houtem 107.2 MHz) worden herschikt naar de volgende vier pakketten:
  - o Brakel 105.6 MHz, Zottegem 107.6 MHz en Sint-Lievens-Houtem 107.2 MHz;
  - o Lierde 106.9 MHz en Ninove 106.6 MHz;
  - o Geraardsbergen 104.9 MHz, Ninove 106.2 MHz en Zottegem 105.2 MHz;
  - o Herzele 106.5 MHz en Sint-Lievens-Houtem 105.4 MHz.
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 55 (Diepenbeek 106.5 MHz), frequentiepakket 57 (Diest 105.1 MHz en Scherpenheuvel-Zichem 105.8 MHz), frequentiepakket 79 (Hasselt 106.1 MHz en Kortesseem 107.6 MHz) en frequentiepakket 80 (Hasselt 107.2 MHz en Herk-de-Stad 107.9 MHz) worden herschikt naar de volgende drie pakketten:
  - o Diepenbeek 106.5 MHz en Hasselt 106.1 MHz;
  - o Diest 105.1 MHz, Herk-de-Stad 107.9 MHz en Scherpenheuvel-Zichem 105.8 MHz;
  - o Hasselt 107.2 MHz en Kortesseem 107.6 MHz.
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 64 (Geel 107.0 MHz en Herentals 105.7 MHz) en frequentiepakket 104 (Laakdal 107.8 MHz en Westerlo 105.4 MHz) worden herschikt naar de volgende twee pakketten:
  - o Geel 107.0 MHz en Laakdal 107.8 MHz;
  - o Herentals 105.7 MHz en Westerlo 105.4 MHz.
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 83 (Heist op-den-Berg 106.1 MHz en Hulshout 106.5 MHz) wordt uitgebreid met Begijnendijk 107.2 MHz (frequentiepakket 25);
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 85 (Herentals 105.0 MHz en Kasterlee 105.9 MHz), frequentiepakket 96 (Kasterlee 106.6 MHz en Lille 107.3 MHz) en frequentiepakket 120 (Ravels 107.1 MHz en Turnhout 105.5 MHz) worden herschikt naar de volgende twee pakketten:
  - o Herentals 105.0 MHz, Kasterlee 105.9 MHz en Lille 107.3 MHz;
  - o Kasterlee 106.6 MHz, Ravels 107.1 MHz en Turnhout 105.5 MHz.
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 113 (Izegem 105.6 MHz en Meulebeke 106.9 MHz) wordt op alfabetische volgorde geplaatst;
- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 121 (Sint-Gillis-Waas 105.3 MHz en Stekene 107.5 MHz) wordt als volgt aangepast: de frequentie Sint-Gillis-Waas 105.3 MHz wordt vervangen

door de frequentie Sint-Niklaas 106.8 MHz (uit frequentiepakket netwerkradio-omroeporganisatie 3);

- Lokale radio-omroeporganisaties, frequentiepakket 131 (Zonnebeke 105.0 MHz) wordt uitgebreid met Roeselare 106.3 MHz (uit frequentiepakket netwerkradio-omroeporganisatie 4)

Het voorliggend ontwerpbesluit bepaalt dat er naast de bestaande twee landelijke radio-omroepen en vijf regionale radio-omroeporganisaties (die de facto vandaag op basis van een samenwerking tussen allen, van rechtswege te beschouwen zijn als een landelijke radio-omroeporganisatie) er 4 netwerk radio-omroepen en 124 lokale radio-omroepen kunnen worden erkend.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Verwezen wordt naar het dossier dat goedgekeurd werd op de Vlaamse Regering op 23 december 2016, zie VR 2016 2312 DOC.1502/1BIS.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Verwezen wordt naar het dossier dat goedgekeurd werd op de Vlaamse Regering op 23 december 2016, zie VR 2016 2312 DOC.1502/1BIS.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Verwezen wordt naar het dossier dat goedgekeurd werd op de Vlaamse Regering op 23 december 2016, zie VR 2016 2312 DOC.1502/1BIS.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Verwezen wordt naar het dossier dat goedgekeurd werd op de Vlaamse Regering op 23 december 2016, zie VR 2016 2312 DOC.1502/1BIS.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering

- keurt het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van de frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroepen een tweede maal principieel goed;

- belast de Minister, bevoegd voor het mediabeleid, over het voorliggend ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Sven Gatz

Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Bijlagen

1. Ontwerp van besluit
2. Advies van de sectorraad Media van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 31 januari 2017
3. Verslag van het Departement Cultuur, Jeugd en Media over de raadpleging n.a.v. dit besluit.
4. Bevindingen en antwoorden op deze bevindingen uit het verslag van het departement.